

W związku z przypadającą na przyszły rok 150 rocznicą powołania Konfederacji Kanadyjskiej, Kanadyjska Rada Archiwalna opublikowała dokument mający wyznaczać podstawowe cele strategiczne na lata 2016 – 2026. We wstępie zwrócono uwagę na [Powszechną Deklarację Archiwów](#) i fakt, iż jej źródłem była deklaracja archiwów Quebecu, wskazująca związek pomiędzy otwartością archiwów, ich dostępnością i przejrzystością a demokracją i prawami obywatelskimi. Zwrócono też uwagę na zmiany, jakie w archiwistyce zaszły w związku z rozpowszechnianiem się dokumentów elektronicznych. O ich wpływie na szybkości w docieraniu do informacji i konsekwencje tego faktu w relacjach archiwów z użytkownikami. Strategia, jak zastrzegają autorzy, nie została pomyślana jako narzędzie dla przekonania szerokiej publiczności do walorów archiwów, lecz jako propozycja planu działania dla archiwistów. Powinna ułatwić wspólne działania wobec wyzwań, jakie niesie ze sobą era cyfrowa.

Dziesięcioletnia program oparta został na czterech priorytetach:

- dokumenty – tworzące archiwa Kanady dla Kanadyjczyków i reszty świata,
- osoby – wszyscy ci, którzy są zainteresowani archiwami,
- potencjał – zapewnienie trwałości archiwów,
- widzialność - stworzenie lepszej wiedzy o archiwach.

Po upływie dziesięciu lat zostanie przygotowana ocena, oraz strategię na następne lata dla każdego, ze wspomnianych kierunków. Realizacja strategii nie będzie zależała od jednostkowego wysiłku, ale od zaangażowania całej wspólnoty archiwistów kanadyjskich. Zwrócono uwagę na fakt, że archiwistyka kanadyjska składa się z dwóch różnych tradycji archiwalnych: angielskiej i francuskiej, co może być walorem wobec postępującego w świecie trendu polegającego na unifikacji archiwistyk narodowych w związku z wymogami świata cyfrowego. Różne tradycje archiwalne w Kanadzie jest to wartość, która powinna zostać wykorzystana dla postępu na przyszłość.

Zdefiniowano także pojęcie „kanadyjskiego systemu archiwistycznego”, przez który rozumie się w omawianym dokumencie wszystkie instytucje działające w domenie archiwalnej, takie jak: Stowarzyszenie Archiwistów Quebecu, Stowarzyszenie Kanadyjskich Archiwistów, Kanadyjską Radę Archiwalną, Bibliotekę i Archiwum Kanady, Radę Archiwów Prowincjonalnych i Terytorialnych. Pojęcie rozszerzono o wszelkie instytucje profesjonalne i paraprofesjonalne działające w obszarach archiwistyki, wręcz wszystkie instytucje i osoby, pozostające w relacjach z archiwami: twórców zasobu, użytkowników, donatorów, badaczy sektora prywatnego i rządowego.

Punktem wyjścia jest Powszechna Deklaracja Archiwów, która osadza archiwa jako instytucję użyteczną dla Kanadyjczyków i reszty świata. Oznacza to konieczność uruchomienia procesów i stworzenia narzędzi wspólnych tak, aby poszczególne podmioty działające w obszarach archiwistyki rozumiały się.

Wspomniane cztery duże obszary aktywności podzielone na podobszary:

1. (Dokumenty) Normy, praktyczne przykłady, legislacja i polityka,

Obszar obejmuje zagadnienia norm archiwalnych, analiz prawnych, zwiększenia kanadyjskiej aktywności na obszarach archiwistyki międzynarodowej; zagadnienia organizacji pozyskiwania archiwaliów do zasoby, przechowywania, konserwacji i udostępniania.

2. (Osoby) Obszar zawodowego perfekcjonizmu ma monitorować i analizować różne tendencje pojawiające się w obszarach zawiadywania informacją, identyfikować słabe i mocne punkty administracji i archiwistyki. To także obszar działań edukacji zawodowej, konsolidacji stowarzyszeń zawodowych, a także zagadnienia ścieki kariery archiwistów. Odrębnym zagadnieniem omawianym ty jest współpraca z mniejszościami autochtonicznymi: Indianami i Inuitami. W tymże dziale przewidziano także badanie i innowacyjności polegającą na przekładaniu teorii zarządzania informacją na praktykę oraz integrację tych procesów z podobnymi działaniami podejmowanymi zagranicą.

3. (Potencjał) Wartość i wpływy, to dział szukający sposobów na powiązanie archiwów z innymi instytucjami kultury i nauki, takimi jak: muzea, biblioteki i uniwersytety. W tym obszarze istotne są zagadnienia tworzenia wspólnych programów i sposobów na ich finansowanie.

4. (Widzialność) Ochrona interesu archiwów poprzez lepszą wiedzę o nich w społeczeństwie oraz na uwrażliwienie na to, co się w archiwistyce dzieje. Tu istotną rolę odgrywają kontakty z mediami.

Strategia liczy dziewięć stron i jest dokumentem ogólnym, choć bardzo precyzyjnie wyrażającym cele autorów. Jest owocem długiej i pogłębionej dyskusji, której kształt nadał szczyt archiwów kanadyjskich, który odbył się w styczniu 2014 r. Niezwykły jest zakres obszarów objętych koncepcją strategii wychodzących daleko poza archiwistykę. Z drugiej strony chęć wiązania teorii archiwistyki, norm archiwalnych z praktyką budzi wielki szacunek.

Wiecej: [Les archives au Canada - un nouveau plan directeur : détails sur le lancement](#)

Oprac. Adam Baniecki

AP O/Bolesławiec